



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky v právní věci žalobce: **J. Š.**, zastoupeného advokátem JUDr. Emilem Flegelem, K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2020, čj. MSK 1110/2020, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 9. 2020, čj. 19 A 13/2020-30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3 400 Kč do rukou advokáta JUDr. Emila Flegela ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] V této věci, která se týká projednávání dopravního přestupku, nebyl účastník řádně předvolán k jednání, a výslech policisty tak proběhl bez jeho přítomnosti. Soud má za to, že tuto procesní vadu nemůže správní orgán odčinit až v soudním řízení tvrzením, podle něž byl nadbytečný jak výslech, tak i jednání, při němž byl proveden.

[2] Magistrát města Ostravy shledal žalobce vinným z dopravního přestupku, který spočíval v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o více než 40 km/h, a uložil mu zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a pokutu 5 000 Kč. Odvolání proti rozhodnutí magistrátu krajský úřad zamítl.

[3] Žalobce uspěl až u Krajského soudu v Ostravě; ten napadené správní rozhodnutí zrušil a vrátil věc krajskému úřadu k dalšímu řízení. Žalobce namítl, že magistrát nedoručil

předvolání k jednání na den 30. 10. 2019 jemu samotnému, ale jeho přítelkyni. Krajský soud proto doplnil dokazování o sdělení České pošty a příslušné doručenky. Zjistil, že poštovní doručovatelka opravdu doručila předvolání třetí osobě (ztotožněné občanským průkazem č. 20xxxxx66), nikoliv žalobci (ztotožněnému občanským průkazem č. 20xxxxx51). Předvolání tedy nebylo řádně doručeno. Jestliže magistrát projednal přestupek v žalobcově nepřítomnosti, neumožnil žalobci hájit svá práva. Krajský úřad toto pochybení nezhojil, a tak je i jeho rozhodnutí zatíženo vadou.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal krajský úřad kasační stížnost. Souhlasí sice s tím, že žalobce nebyl řádně předvolán, avšak má za to, že tím žalobce nebyl zkrácen na svých právech. Přestupek byl totiž zjištěn už na jednání 3. 10. 2019. Žalobcova následná tvrzení (že vozidlo vůbec neřídil, jen šel okolo policejní hlídky, která ho obvinila z přestupku) byla účelová a magistrát k nim nemusel vůbec přihlížet. Jednání dne 30. 10. 2019 a na něm provedené důkazy proto byly nadbytečné. Pokud se žalobce jednání neúčastnil, nevznikla mu žádná újma.

[5] Žalobce souhlasil se závěry krajského soudu. Jednání podle něj nelze považovat za nadbytečné, neboť spáchání přestupku prokazuje právě svědecká výpověď policisty, kterou magistrát provedl na tomto jednání. To plyne z obou správních rozhodnutí. Žalobci navíc nelze klást k tíži pochybení pracovnice České pošty.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Pokládá-li to správní orgán za potřebné, nařídí jednání a účastníky řízení k němu předvolá. *Bez přítomnosti obviněného lze jednání konat, jen pokud byl obviněný řádně předvolán a souhlasí s konáním jednání bez vlastní přítomnosti, nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu (§ 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).*

[8] Právo žalobce (obviněného) účastnit se jednání plyne už z práva na spravedlivý proces (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Protože se jednání konalo v jeho nepřítomnosti, aniž byl řádně předvolán, byla tato práva porušena (nález Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02). Správní rozhodnutí však byla vydána na základě tohoto nesprávného postupu, a jsou proto stížena vadou. Krajský soud tak správně zrušil rozhodnutí krajského úřadu.

[9] Vada, která ve správním řízení nastala, není chybou správních orgánů – způsobila ji poštovní doručovatelka. To však na nesprávnosti doručení nic nemění. Tuto vadu nelze zhojit ani dodatečným tvrzením, podle něžž byly jednání i výslech svědka vlastně nadbytečné. Pokud totiž správní orgán zvolí určitý procesní postup – provede jednání s dalším dokazováním – musí jej provést podle pravidel upravených v zákoně (správní orgán je *zákonem vázán*, viz § 2 odst. 1 správního řádu). Zvolený postup nelze později v řízení odmítnout prostým poukazem na to, že byl nadbytečný (správní orgán je totiž povinen *zvolit nejvhodnější řešení*, viz § 2 odst. 4 správního řádu). Správní orgán je proto svým předchozím postupem vázán přinejmenším do té míry, že se od něj nemůže v kasačním řízení distancovat. Tím však soud nevylučuje, že žalobcova tvrzení mohla být účelová. V takovém případě by se s nimi správní orgány mohly vypořádat i bez policistovy

pokračování

svědecké výpovědi (jak plyne například z rozsudků citovaných krajským úřadem ze dne 27. 8. 2020, čj. 8 As 190/2018 - 53, bod 18, nebo ze dne 24. 9. 2020, čj. 8 As 311/2018 - 48, bod 34).

[10] Magistrát na stěžovatelova tvrzení zareagoval tak, že nařídil jednání. Nehodnotil, zda byla tvrzení účelová, ani nedospěl k závěru, že se k nim nemělo přihlížet. Byl proto povinen žalobce řádně předvolat. Protože to neudělal, zatížil své rozhodnutí vadou. Tu ovšem nelze zhojit pozdějším poukazem na nadbytečnost jednání. Na jednání dne 30. 10. 2019 byl vyslechnut svědek, na základě jehož výpovědi správní orgány učinily závěr, že přestupek spáchal žalobce (strana 3 rozhodnutí magistrátu; strany 2 až 3 rozhodnutí krajského úřadu). Na jednání dne 3. 10. 2019 byly provedeny listinné důkazy, které sice přestupek také prokazují, ale správní orgány z nich vycházejí jen ve spojitosti se svědeckou výpovědí. Pokud by se od výpovědi odhlédlo kvůli tvrzené nadbytečnosti, ztratilo by odůvodnění správních rozhodnutí smysl. Jednání ani svědeckou výpověď proto nelze při zvoleném procesním postupu považovat za nadbytečné.

[11] Krom toho, pokud by až nyní soud označil žalobcova tvrzení za účelová a jednání konané dne 30. 10. 2019 za nadbytečné, připravil by tím žalobce o možnost se proti tomuto závěru bránit. Soud se proto k povaze žalobcových tvrzení blíže vyjadřovat nebude.

[12] Krajský úřad se svými námitkami neuspěl, a soud proto kasační stížnost zamítl.

[13] V řízení neměl krajský úřad úspěch, a proto je povinen zaplatit žalobci náklady řízení spočívající v odměně advokáta za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti – 3 100 Kč) včetně paušální náhrady hotových výdajů (300 Kč), celkem tedy 3 400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu